

Міністерство освіти та науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вармінсько-Мазурський університет, Республіка Польща
Університет Ставангера, Норвегія
Університет економіки в Бидгощі, Республіка Польща
Український національний комітет Міжнародної Торгової Палати (ICC Ukraine)
Асоціація малих міст України
Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Спілка молодих державних службовців України»
Український Католицький Університет
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II Міжнародної науково-практичної
конференції

(Київ, 20 листопада 2025 року)

Київ 2025

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ УЧАСТІ МОЛОДІ В ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСАХ

ОЛЕКСАНДР ГЕРАСИМЕНКО,
доктор філософії у галузі права,
Президент Інституту політико-правових
та релігійних досліджень,
доцент кафедри державно-правових дисциплін
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9170-0672>

Організаційні та правові аспекти участі молоді в державотворчих процесах на національному рівні в Україні регулюються низкою законодавчих та нормативно-правових актів, які визначають права, обов'язки та механізми залучення молоді до формування і реалізації державної політики.

Законодавча основа

Конституція України. Основний закон країни гарантує право на вільний розвиток особистості та рівність прав і свобод, що є фундаментальною основою для залучення молоді до суспільно-політичного життя. Конституція також передбачає право громадян брати участь в управлінні державними справами, проводити мирні зібрання та створювати громадські об'єднання.

Закон України «Про основні засади молодіжної політики» є ключовим нормативно-правовим актом, що визначає цілі та принципи молодіжної політики. Він встановлює гарантії та механізми участі молоді у формуванні та реалізації державної політики, а також закладає основи для діяльності молодіжних і дитячих громадських об'єднань.

Державна цільова соціальна програма «Молодь України» (2021–2025). Ця програма враховує недоліки попередніх років і розширює можливості для соціальної інтеграції молоді, а також збільшує її участь у громадському житті.

Закон «Про місцеве самоврядування в Україні» (в частині змін, ухвалених у січні 2025 року). Цей документ суттєво розширив можливості молоді на місцевому рівні, надаючи інструменти для впливу на розвиток громад. Молоді люди віком від 14 років отримали право ініціювати та брати участь у місцевих ініціативах, громадських слуханнях та електронних петиціях.

Механізми участі молоді

Консультативно-дорадчі органи. На центральному рівні та при органах місцевого самоврядування створюються молодіжні ради, які допомагають залучати молодь до процесу ухвалення рішень.

Інститути громадянського суспільства. Законодавство забезпечує право на створення молодіжних громадських об'єднань. Участь у таких організаціях дозволяє молоді активно впливати на суспільно-політичне життя країни.

Участь у виборах. Молодь бере участь у виборчих процесах як виборці, так і кандидати, членів, спостерігачів виборчих комісій, реалізуючи своє право на формування органів державної влади та місцевого самоврядування.

Державна служба. Молоді фахівці можуть долучатися до державної служби, вносячи свій вклад у розвиток держави. Діє програма залучення молоді до державної служби, врегульовано процедури стажування молоді в органах державної влади.

Залучення молоді до зайняття посад державної служби є ключовим фактором для формування якісної сучасної організаційної культури, яка відповідатиме викликам євроінтеграції та забезпечить підвищення ефективності управління в публічному секторі.

Механізми електронної демократії. Можливість подання електронних петицій підсилює вплив молоді на ухвалення державних рішень.

Діалог з органами влади. Участь молоді в різних форматах консультацій, зустрічей та обговорень з представниками влади, що сприяє врахуванню їхніх інтересів при формуванні політики.

Попри наявність законодавчої бази та механізмів, участь молоді в державотворчих процесах має певні виклики:

Недостатній рівень залучення: Часто залучення молоді відбувається формально, без надання реальних повноважень.

Невизначеність прав і обов'язків. У деяких нормативних документах не завжди чітко прописані права та обов'язки молоді щодо участі в реалізації молодіжної політики.

Фінансування: Існують проблеми з фінансовим забезпеченням молодіжної політики, особливо під час воєнного стану, що обмежує реалізацію деяких програм.

Україна продовжує працювати над покращенням молодіжної політики. Створення молодіжних рад, освітні програми та підтримка молодіжних ініціатив зокрема через Український молодіжний фонд сприяють розвитку активної громадянської позиції.

На загальнонаціональному рівні в Україні існує механізм участі молоді в державотворчих процесах через консультативно-дорадчі

органи при міністерствах, центральних органах виконавчої влади (ЦОВВ) та на рівні Кабінету Міністрів України. Ці ради мають на меті забезпечити діалог між молоддю та урядом, а також надати інструменти впливу на формування та реалізацію державної політики.

Формування та діяльність молодіжних рад регулюється: Законом України «Про основні засади молодіжної політики», Постановами Кабінету Міністрів України; Положеннями про молодіжні ради: Кожен міністерство чи центральний (місцевий) орган виконавчої влади затверджує власне положення, що деталізує процедури формування та діяльності відповідної молодіжної ради.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 05.10.2025)

2. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2016, № 4, ст. 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 05.10.2025)

3. Методичні рекомендації щодо проведення стажування громадян з числа молоді, які не перебувають на посадах державної служби, в державних органах: наказ НАДС від 25.11.2024 № 161-24. URL: <https://nads.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-shchodo-provedennia-stazhuvannia-hromadian-z-chysla-molodi-iaki-ne-perebuvaiut-na-posadakh-derzhavnoi-sluzhby-v-derzhavnykh-orhanakh> (дата звернення: 05.10.2025)

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

АНАСТАСІЯ ІЛЬІНА,
докторант, доцент кафедри публічного управління
та адміністрування,
Державний торговельно-економічний університет, Україна

В умовах воєнного стану органи публічної влади України є особливо зацікавленими суб'єктами у якісному управлінні персоналом